

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Písek, Komenského 89

Komenského 89, 397 01 Písek

Identifikátor školy: 600 008 541

Termín konání tematické inspekce: 1. – 4. duben 2003

Čj.	133 69/03-05013
Signatura	tg4dw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Písek, Komenského 89, 397 01 Písek je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích. Podle posledního platného Rozhodnutí MŠMT čj. 33 049/01-21 ze dne 12. prosince 2001, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, je cílová kapacita školy 660 žáků. Kromě gymnázia škola sdružuje školní jídelnu s kapacitou jídel 550.

Seznam realizovaných studijních oborů ve školním roce 2002/2003:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce (vyučovací jazyk: český a francouzský), studium denní, délka studia 6 roků
- 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 8 roků

Ve školním roce 2002/2003 navštěvuje školu v 22 třídách 635 žáků, z nich 151 žák se vzdělává v 6 bilingvních třídách.

Česko-francouzská sekce zahájila svoji činnost ve školním roce 1991/1992. Byla zřízena ve spolupráci MŠMT ČR a Francouzského společenství Belgie. Studium je šestileté a jeho cílem je jak dosažení vynikajících jazykových znalostí, tak znalostí všeobecných, které vytvářejí předpoklady pro další studium na českých vysokých školách. Povinná maturitní zkouška z francouzského jazyka má platnost státní všeobecné jazykové zkoušky, neumožňuje však absolventovi školy studium ve Francii a frankofonních zemích bez předchozí jazykové zkoušky.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům tříd gymnázia s výukou vybraných předmětů v jazyce francouzském, učební plán čj. 30 067/200-23 ze dne 23. listopadu 2000, učební osnovy čj. 25 569/95-21 ze dne 28. listopadu 1995, ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech: francouzský jazyk, matematika, fyzika, zeměpis a chemie ve dvojjazyčných třídách gymnázia ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Učitelé, kteří zabezpečují výuku předmětů ve francouzském jazyce ve školním roce 2002/2003 (francouzský jazyk, dějepis, matematika, zeměpis, fyzika a chemie), splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti dané právními předpisy. Z celkového počtu sedmi učitelů je pět belgické státní příslušnosti. Vedení školy ani čeští učitelé nevyužili v odpovídajícím počtu možnosti rozšířit si své odborné i jazykové znalosti absolvováním osmiměsíční stáže v Belgii, kterou zdarma nabízí každoročně belgická strana. Ze současných vyučujících ji ve zkráceném časovém rozsahu absolvoval pouze učitel fyziky.

Organizací výuky česko-francouzské sekce byl pověřen vedoucí předmětové komise

francouzského jazyka. Jeho povinnosti byly písemně stanoveny. Nedostatky byly zjištěny ve vedení belgických učitelů v metodické oblasti a v koordinaci při plánování učiva. Vzhledem ke každoročnímu střídání vyučujících předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce se tato skutečnost odrazila i v kritickém hodnocení žáků školy v rozdaných dotaznících. Výše uvedené nedostatky byly zjištěny kontrolou dokumentace a při hospitacích.

Poradní roli při organizaci chodu školy a zabezpečování materiálně-technického zázemí výuky mají předmětové komise složené z učitelů běžných i dvojjazyčných tříd.

K ohodnocení náročné práce učitelů bilingvního gymnázia využívá ředitel školy nenárokovou složku platu. Osobní příplatky jsou přiznávány na základě kritérií, vymezených ve vnitřním platovém předpisu. Osobní příplatky nejsou v průběhu roku výrazně měněny, jejich přehodnocení je prováděno s ohledem na rozpočtové možnosti školy a v návaznosti na zhodnocení dalších vykonávaných prací nad rámec běžných pracovních povinností vyplývajících z přímé vyučovací povinnosti. Hodnocení práce učitelů bilingvní sekce gymnázia patří mezi vymezená kritéria pro přiznání osobních příplatků.

Nástroje informačních systémů byly vytvořeny. Pravidelně vydávaný školní časopis je nejen významným zdrojem informací, ale i prostředkem k vyjádření vlastních názorů žáků.

Pedagogické rady probíhají pro všechny učitele gymnázia společně.

V personálních podmínkách výuky předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pro výuku žáků česko-francouzské sekce jsou využívány všechny prostory školy, na jejichž výzdobě se podílejí svými výrobky také žáci.

Pro výuku předmětu francouzský jazyk slouží osm jazykových učeben vybavených audiovizuální technikou.

Výuka předmětu matematika probíhá v běžných učebnách. Pro výuku předmětu fyzika jsou k dispozici vyhovující odborná učebna a laboratoř. Odborné učebna chemie svým vybavením neodpovídá vzdělávacímu programu gymnázií. Probíhá zde jen menší část výuky předmětu. Obdobně nevyhovující je i laboratoř chemie.

Množství i skladba učebních pomůcek umožňují realizovat kontrolovaný vzdělávací program.

Žákům prvních dvou ročníků bilingvního studia škola poskytuje učebnice určené pro osmý a devátý ročník základní školy. Předmět francouzský jazyk v prvním, druhém a třetím ročníku, kde probíhá intenzivní jazyková příprava, se vyučuje podle francouzských učebnic. Všechny tyto učebnice zajišťuje žákům škola.

Zásadním nedostatkem je absence učebnic pro výuku všech předmětů ve francouzském jazyce. Žáci třetích až šestých ročníků jsou tak odkázáni na zápisy v sešitech a kopírované texty, které na podkladě různých učebnic a zdrojů informací sestavují vyučující jednotlivých předmětů.

Fond školní knihovny umístěné v nových funkčně zřízených prostorách obsahuje především krásnou literaturu a tituly knih určených ke společné četbě. Základní vybavení knihovny dodal částečně belgický partner, částečně je financovala škola ze svého rozpočtu. Průběžné doplňování knihovny v současné době zajišťuje škola a závisí na jejích rozpočtových možnostech.

Výukové programy se ve výuce zatím nevyužívají. Hlavním důvodem je nedostatečná kapacita

učeben výpočetní techniky.

Materiálně-technické podmínky jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE

Realizace studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce

- Kontrolovaný studijní obor souhlasí se vzdělávacím programem uvedeným v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů upravených ředitelem školy. Obsah osnov učitelé rozpracovali do rámcových časových plánů, které se nezabývají metodickou ani materiálně-technickou částí výuky. V době konání inspekce byly osnovy kontrolovaných předmětů plněny.
- Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.
- Kontrolu naplňování učebních plánů a osnov provádí ředitel školy a jeho zástupkyně především při hospitacích. Mají sestaveny vzájemně koordinované plány hospitační činnosti. Intenzivněji se věnují nově přichozím belgickým učitelům. Po hodinách provádějí s učiteli pohovory a při zjištěných nedostatcích kontrolují jejich odstranění. Na schůzkách se členy studentské rady získává ředitel relevantní informace o úrovni výuky z pohledu žáků. Kompetence v kontrolní oblasti ve sledovaných třídách má také vedoucí předmětové komise francouzského jazyka. Do doby konání inspekce neprovedl ve sledovaných třídách žádnou hospitaci. Informace pro zpětnou vazbu získává pohovory s žáky a učiteli vybraných předmětů.
- Během studia škola organizuje výměnné pobyty do Belgie a v letošním školním roce i do Maďarska na maďarsko - francouzské gymnázium, založené Francouzským společenstvím Belgie.
- Česko-francouzská sekce se za dobu své existence zapojila do mezinárodního vzdělávacího programu Sokrates. Projekt trval po dobu tří let a byl orientován na témata: gastronomie jednotlivých zúčastněných zemí, architektura a místní pověsti a legendy. V současné době spolupracuje v rámci programu Comenius – Aktivita 1 s koordinátorskou školou Athénée royal de Soumagne v Belgii a s dvojjazyčným gymnáziem z Pászto v Maďarsku. Projekt je zaměřen na historii jednotlivých zemí. V rámci tohoto projektu se mohou skupiny žáků zúčastnit zahraničních pobytů v některé ze zúčastněných zemí.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu francouzský jazyk a literatura

Předmět je ve třetím až šestém ročníku vyučován ve francouzském jazyce dvěma učitelkami s belgickou státní příslušností. Obě učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalita výuky byla částečně poznamenána nedostatkem jejich pedagogických zkušeností.

K rozšíření a upevnění znalostí si žáci mohou v pátém ročníku zvolit nepovinný předmět konverzaci.

Příprava učitelek na výuku byla pečlivá a zodpovědná z hlediska obsahu, používané metody a formy práce byly v hodinách literárních jednotvárné, chyběly aktivizační a motivační prvky.

Od třetího ročníku zajišťují výuku předmětu v jednom ročníku obě vyučující, jedna vyučuje gramatiku, druhá literaturu. Sledovány byly obě složky předmětu. Gramatické učivo bylo

probíráno formou výkladu s uváděním praktických příkladů. Žáci nemají k dispozici učebnice, proto si prováděli přehledný zápis do sešitu. K upevnění učiva a současně k jeho procvičení zadává učitelka pravidelně písemné domácí úkoly, které vyhodnocuje. Ve vyšších ročnících byli žáci seznamováni s různými slohovými postupy. Praktickým úkolům předcházela odborný výklad učitele. Uplatňovány byly mezipředmětové vztahy. Vyústěním této práce je v pátém ročníku samostatný slohový úkol, jehož hodnocení se odrazí ve výsledné klasifikaci maturitní zkoušky z francouzského jazyka.

Kontrolními otázkami si učitelka ověřovala, zda žáci porozuměli probíranému učivu, ochotně ho v případě potřeby opětovně vysvětlila.

V hodinách literatury použila učitelka pouze metodu výkladu, kterou seznámila žáky s životem a dílem autora. Kopii její přípravy měli obdržet každý žák v úvodu hodiny.

Podklady pro klasifikaci získávají učitelé formou písemného zkoušení. Kontrola a analýza jeho výsledků je prováděna na základě dohodnutých kritérií, s nimiž jsou žáci seznámeni.

Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly přátelské a korektní. Žákům byl poskytován dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu francouzský jazyk byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Matematiku ve sledovaných ročnících vyučovali tři vyučující, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jeden z nich je rodilý mluvčí a vyučuje ve čtvrtém a pátém ročníku. Ve třetím a šestém ročníku probíhá výuka předmětu v rozporu s učebními dokumenty v českém jazyce.

Vyučující rozplánovali po vzájemné dohodě učivo do jednotlivých ročníků a sestavili si časové tematické plány, které v době inspekce plnili. Je zajištěna návaznost učiva a nedochází k duplicitám.

Průběh hospitovaných hodin svědčil o pečlivé bezprostřední přípravě vyučujících. Učitelé zřetelně deklarovali cíl hodiny a požadované vědomosti a dovednosti, kterých mají žáci dosáhnout. V souladu s tím volili účinné vyučovací metody. Motivovali žáky poukazováním na nezbytnost a užitečnost matematických znalostí a dovedností pro další studium i praktický život. Vhodně volili motivační otázky. Většina žáků se aktivně vyučování účastnila. Efektivnímu využití času pomáhaly především pracovní listy, které učitel připravuje pro čtvrtý a pátý ročník. Umožňovaly individuální tempo a samostatnou práci žáků. Byly využity i pro domácí úkoly. Žáci těchto ročníků bez potíží komunikovali francouzsky. V šestém ročníku prováděla vyučující v souladu s plánem souhrnné opakování a systematizaci poznatků. Většina žáků osvědčovala schopnost samostatně řešit úlohy, provést rozbor úlohy i diskuzi řešení. Byli vedeni k správnému používání matematické terminologie a symboliky.

Vztah vyučujících k žákům byl partnerský. Učitelé umožňovali žákům vzájemnou spolupráci při řešení úloh a diskutovali s nimi, vedli je k hodnocení výkonů žáků, kteří pracovali u tabule. Hodnocení bylo objektivní. Nezaměřovalo se jen na výčet chyb, ale i na vývoj žakových znalostí. Žáci byli opakovaně upozorňováni na nejčastější chyby.

Každoročně se žáci sledovaných tříd zúčastňují matematické soutěže Klokán a nadaní žáci i vyšších kol matematické olympiády. Matematika patří mezi volitelné maturitní předměty. Zkouška je ústní, v letošním školním roce si ji zvolili dva žáci šestého ročníku a budou skládat maturitní zkoušku ve francouzském jazyce.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Předmět ve sledovaných třídách vyučuje jeden učitel české národnosti. Splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Absolvoval studijní pobyt v Belgii. V souladu s požadavky učebního plánu vyučuje předmět francouzsky. Na jeho pedagogické práci je patrné velké zaujetí pro předmět a odborná erudice, což se pozitivně projevilo na kvalitě výuky. Časové plány pro jednotlivé třídy sestavil učitel na základě schválených osnov. Všechny hospitované hodiny byly dobře učitelem připraveny.

Hlavním motivačním nástrojem ve sledované výuce bylo spojování fyzikálních zákonitostí s praktickými zkušenostmi žáků. Učitel vedl se žáky řízený rozhovor, který vedl k formulaci nového fyzikálního poznatku. Dařilo se mu to i v hodinách, jejichž cílem bylo seznámení se složitějšími fyzikálními teoriemi (molekulová fyzika). V těchto hodinách volil také pokusy s použitím jednoduchých prostředků (přilnavost). Hodiny nebyly jednotvárné. Střídal se různé činnosti učitele i žáků. Zvolený rozsah učiva i jeho hloubka byly v souladu se standardem gymnaziálního vzdělání. Totéž platí i pro náročnost používaného matematického aparátu. Zpětnou vazbu poskytují učitelům různé formy prověřování znalostí žáků. Pro uzavřené celky učiva má učitel připraven systém kratších písemných prací, jejichž výsledky se žáky po vypracování rozebírá a upozorňuje na nejčastější chyby. Žáci jsou učitelem hodnoceni při každém výkonu povzbuzujícím způsobem. Většina žáků komunikovala s učitelem francouzsky. Byly i případy, kdy žák mohl svůj názor vyslovit česky. Do českého jazyka překládal učitel i všechny nově zaváděné fyzikální pojmy.

Větší efektivitě vyučovacích hodin brání absence vhodných francouzských učebnic, protože učitel musí dbát na to, aby všichni žáci měli dostatek času k zapsání základního učiva. Nezískávali tak v hodinách fyziky zkušenost s prací s odborným francouzským textem.

Přístup učitele k žákům byl příkladný. V hodinách vystupoval přiměřeně dominantně. Žáci dodržovali zavedená pravidla i při praktických činnostech. V hodinách byla klidná pracovní atmosféra. Nadané žáky získává učitel pro účast ve fyzikální olympiádě, jeden ze žáků letošního šestého ročníku byl úspěšným řešitelem celostátního kola. Fyzika patří do skupiny volitelných maturitních předmětů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii a zeměpise

Vyučující chemie a zeměpisu jsou Belgičané, s příslušným odborným a pedagogickým vzděláním. Kvalitu výuky v těchto předmětech ovlivnila osobnost vyučujících, jejich erudice a přátelský a vstřícný postoj k žákům.

Motivace žáků vyplývá již z jejich volby tohoto vzdělávacího programu; žáci mají zřejmý zájem o francouzský jazyk, což se promítá i do vztahu k předmětům v tomto jazyce vyučovaném. Motivující byly i metody výuky – základním postupem byl dialog vyučujícího s žáky, hledání souvislostí, příčin a řešení problémů, dále pak samostatná práce žáků s předloženými dokumenty. Důraz byl kladen na porozumění grafům, přehledům, tabulkám a na práci s nimi. Zpracování určitého problému, úkolu bylo zadáno i za domácí práci. Osvojení učiva je ověřováno především testy po probrání tematického celku, ústním zkoušením obvykle jen v případě, že se žák písemné zkoušky neúčastnil. Ne všem žákům tento způsob hodnocení vyhovuje.

Psychohygienické podmínky výuky – zejména atmosféra vyučovacích hodin, tempo přiměřené věku a vyspělosti žáků i prostředí učeben – příznivě ovlivnilo vyučování.

Nedostatky v obou předmětech představuje materiální podpora výuky. Žáci nemají učebnice, jejich náhrada kopírovanými texty je jen částečná, pro žáky jsou hlavním studijním materiálem

jejich poznámky. V zeměpisu chybí dostatečné propojení probírané látky s orientací na mapách, jen částečně to nahrazují mapky v kopírovaných dokumentech. V chemii je největším nedostatkem špatný stav odborné učebny i laboratoře. Areál chemie nutně vyžaduje rekonstrukci, aby bylo možno plně realizovat vzdělávací program gymnázia na odpovídající úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemie a zeměpise měly i přes uvedené nedostatky velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce nevytvořila škola ucelený evaluační systém. Vede jen přehledy výsledků maturitních zkoušek a úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na vysoké školy, univerzity a vyšší odborné školy. Pohybuje se v rozmezí 85 -100 %. Žáci jsou úspěšní i při výběrovém řízení na studijní pobyty ve Francii a frankofonních zemích.

Zúčastňují se soutěží a olympiád, významně se zapojují do vzdělávacích projektů a veřejného života města.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou plně v souladu se zřizovací listinou gymnázia v Písku.

Rozdíly mezi učebními dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce a schválenými učebními dokumenty studijního oboru 79-41-K/401 gymnázium – všeobecné

Francouzský jazyk a literatura

V prvních dvou ročnících se předpokládá zvládnutí jádra slovní zásoby, francouzského systému gramatiky, porozumění mluvenému i písemnému projevu a dovednosti vyjadřovat se ve francouzském jazyce formou ústní i písemnou. Týdenní počet hodin je v prvním ročníku stanoven na devět hodin týdně, ve druhém ročníku na jedenáct, ve třetím na šest, čtvrtém a pátém na čtyři a v závěrečném ročníku na tři hodiny týdně.

Ve třetím ročníku končí výuka předmětu jako cizího jazyka. Ve čtvrtém a pátém ročníku je obsahem učiva gramatiky vyprávěcí styl. Žáci se učí interpretovat text z hlediska obsahového, formálního i stylistického. Gramatického učivo je zaměřeno na syntax a opakování a prohloubení učiva předchozích ročníků. Obsahem literárních hodin je vývoj francouzsky psané poezie a rozbor dobových ukázek dle výběru učitele.

V pátém a šestém ročníku se žáci učí rozebírat argumentativní metodou texty stylu odborného, literárního i publicistického. Jsou seznamováni s druhy umění, v nichž zásadní roli hraje mluvené nebo psané slovo. Ústřední téma si volí sám učitel. V literárních hodinách se žáci seznamují s literární historií a texty frankofonních autorů prózy a dramatických děl od

středověku až po současnost. V gramatickém učivu se věnuje pozornost nauce o větné stavbě a opakování a prohloubení znalostí ze všech jazykových disciplin francouzského jazyka. Učební osnovy se nezabývají metodami a formami práce ani materiálně-technickým zabezpečením výuky.

Matematika

Učební osnova matematiky, podle které se ve škole vyučuje ve sledovaném třetím až šestém ročníku, zahrnuje všechny tematické celky osnov prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia. Z doporučeného a rozšiřujícího učiva jsou zařazena komplexní čísla a základy diferenciálního a integrálního počtu. Náročnost v úrovni řešených úloh je srovnatelná. Proces vzdělání v matematice směřuje (stejně jako v základním gymnaziálním programu) k tomu, aby žáci na základě zvládnutí metod matematiky rozvíjeli své abstraktní a logické myšlení.

Fyzika

Učební osnova fyziky ve třetím až šestém ročníku obsahuje všechny tematické celky předepisované osnovou pro čtyřletá gymnázia. Doporučené rozšiřující učivo zařazuje učitel po splnění povinné části osnov. Jeho témata volí především podle zájmu žáků a aktuálního stavu vědeckého poznání. Obsah laboratorních prací přizpůsobuje učitel vybavení školy pomůckami. Výuka se orientuje především na rozvoj dovedností žáků kriticky hodnotit předložené informace, z různých hledisek je ověřovat a hledat souvislosti mezi fakty.

České a francouzské učební plány a osnovy rámcově korespondují svým obsahem, francouzské pojetí má však výrazně systémový charakter a je zaměřeno na hlubší pochopení vztahů u konkrétních vybraných jevů.

Zeměpis, chemie

Učební osnovy dvoujazyčných tříd rámcově odpovídají učebním osnovám běžných tříd gymnázia, liší se však důrazem na obecné základy a principy vědních oborů. Pochopení celého systému je ověřováno a procvičováno na vybraném počtu jednotlivostí (v zeměpisu např. států, v chemii prvků, sloučenin) ve všech souvislostech. Důraz je kladen na praktické využití a na mezipředmětové vztahy.

Maturitní zkouška

Maturitní zkouška z českého jazyka a literatury a francouzského jazyka se koná současně s ostatními dvěma volitelnými předměty po úspěšném ukončení šestého ročníku. Z volitelných předmětů musí být alespoň jeden, který byl vyučován ve francouzském jazyce. Maturitní zkouška z francouzského jazyka se skládá podobně jako z českého jazyka a literatury z písemné části, kterou je disertace na jedno ze tří zadaných témat, a ústní částí tematicky zaměřené na gramatiku a literaturu. Do konečné klasifikace se zahrnuje i hodnocení závěrečné slohové práce z pátého ročníku. Ústní zkoušky probíhají způsobem obvyklým v běžných třídách gymnázia.

Normativ na žáka dvojjazyčné třídy

Prostřednictvím zřizovatele byly škole pro rok 2002 přiděleny ze státního rozpočtu finanční prostředky na přímé náklady na vzdělání. Z rozpočtu kraje škola obdržela i finanční prostředky na nepřímé náklady, které však nepodléhají státní kontrole ČŠI. Z toho důvodu nebyly v realizovaných propočtech normativu na žáka dvojjazyčné třídy zohledněny. Schválený rozpočet byl škole rozepsán dle jednotlivých normativních kategorií gymnázia, tj. na:

- celkový počet 181 žák (v tom 61 žák bilingvních tříd) kategorie C1 nižší stupeň víceletého gymnázia,

- celkový počet 177 žáků (v tom 93 žáci bilingvních tříd) kategorie D1 vyšší stupeň víceletého gymnázia (tj. poslední čtyři ročníky víceletého gymnázia),
- počet 247 žáků kategorie E1 čtyřletého gymnázia,
- počet 154 žáci bilingvních tříd gymnázia byly škole přiděleny finanční prostředky v rámci normativně stanoveného příplatku, který zahrnoval pouze mzdového prostředky včetně zákonných odvodů na zdravotní a sociální pojištění na navýšený pracovní úvazek 0,52 přepočteného pedagogického pracovníka.

Tato struktura rozpisu rozpočtu dle normativních kategorií byla použita pouze pro rozpis schváleného rozpočtu, v průběhu roku 2002 již navýšení finančních prostředků v rámci rozpočtových úprav nebylo rozepisováno na jednotlivé studijní obory. Škola byla informována o změně závazných ukazatelů rozpočtu pouze souhrnnou částkou, a nebylo proto možné přesně stanovit, jaká část připadla dvojjazyčné sekci gymnázia.

Na základě údajů ze schváleného a konečného rozpočtu přímých nákladů na vzdělání v roce 2002 a s použitím údajů o počtech žáků školy dle jednotlivých studijních oborů gymnázia uváděných v zahajovacích výkazech Škol (MŠMT) V 7-01 k 30. 9. 2001 a k 30. 9. 2002 byl propočten normativ přidělený na žáka dvojjazyčné třídy gymnázia ve výši 25.193,-- Kč. Ve srovnání s celorepublikovou hodnotou normativu je propočtený normativ vyšší, přesto však skutečným potřebám bilingvního gymnázia neodpovídá. Finanční náročnost tohoto studijního oboru se projevuje především v oblasti mzdových prostředků. Souvisí se sníženou mírou vyučovací povinnosti o tři hodiny týdně u pedagogů, kteří vyučují vybrané předměty ve francouzském jazyce, a dále vyplývá z potřeby personálního zabezpečení vyššího počtu předepsaných dělených hodin předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce. Z mezinárodního ujednání vyplývá povinnost české strany (školy) zajistit valonským učitelům ubytování v zařízených bytech a úhradu nájemného do výše v daném místě obvyklé. Finanční náročnost se projevuje také v oblasti ostatních neinvestičních výdajů. Především se jedná o náklady na spotřebu běžného materiálu v důsledku výrazně vyšších požadavků na kopírování učebních textů z důvodu absence cizojazyčných učebnic a do zvýšených nákladů na telekomunikační služby (telefony, faxové zprávy do Belgie).

Systém financování zahraničním partnerem

Ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Generálním komisariátem pro mezinárodní vztahy Francouzského společenství Belgie o rozvoji česko-francouzských tříd a jejich činnosti v České republice stanovuje základní podmínky spolupráce obou smluvních stran. Belgická strana se zavázala zajistit potřebný počet kvalifikovaných učitelů francouzského jazyka a dalších předmětů vyučovaných v tomto jazyce. Škola tyto vyučující zaměstnává na základě pracovní smlouvy a vyplácí jim plat podle platných právních předpisů. Povinností české strany je dále poskytnout jim vhodné ubytování v samostatných bytech a uhradit jejich nájemné. Další náklady spojené s užíváním bytů si belgičtí učitelé hradí ze svých prostředků.

Na základě žádosti je škole každoročně poskytována účelová dotace ze státního rozpočtu (prostřednictvím MŠMT) určená na výdaje spojené s úhradou nájemného v bytech pro belgické učitele, které představuje ročně částku přibližně 180 až 200 tisíc korun. Tato dotace nebyla poskytnuta pouze v roce 2002, kdy bylo nájemné financováno z rozpočtu školy.

Zahraniční partner zajišťuje zdokonalování jazykových znalostí českých učitelů, kteří ve dvojjazyčných třídách gymnázia vyučují ve francouzském jazyce (osmiměsíční stáže a kursy ve školách v Belgii). Vybavení učebními pomůckami a výukovým materiálem je plně ponecháno

na rozpočtových možnostech školy, částečně je financováno z prostředků státního rozpočtu, částečně z provozních prostředků přidělených do rozpočtu školy zřizovatelem.

Výměnné pobyty žáků jsou organizovány přibližně dvakrát za dobu jejich studia v bilingvní sekci. Jejich realizace je do značné míry závislá na osobních kontaktech učitelů (českých i belgických) a souvisí také s finančními možnostmi obou stran.

Vyhodnocení dotazníků pro ředitele a žáky

V průběhu inspekční činnosti byly vybraným žákům třetích až šestých ročníků rozdány dotazníky, v nichž hodnotí svou školu. Jejich návratnost byla 83 %. Zvolený vzdělávací program splnil očekávání 64 % žáků. K využívání učebních pomůcek, didaktické techniky a mezipředmětových vztahů se negativně vyjadřuje 50 % žáků. Stejně procento žáků naopak souhlasí, že výuka probíhá převážně v odborných učebnách. Polovina dotázaných se domnívá, že jim škola dává málo prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Pouze 18 % respondentů si neoblíbilo žádný vyučovací předmět, o který vzbudil zájem svou výukou učitel. Téměř polovina žáků je přesvědčena, že probírané učivo budou potřebovat nejen k maturitní zkoušce. Většina žáků chválí školu za informace pro rodiče, nabídku dalších aktivit a postupné zlepšování prostorových a materiálně-technických podmínek školy. Většina vyjadřuje názor, že belgičtí učitelé jsou nedostatečně informováni o našem vzdělávacím systému a metodách pedagogické práce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení, školských zařízení čj. 33 049/01-21 ze dne 21. prosince 2001
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 11. září 2003 vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích
3. Učební dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce ze dne 28. listopadu 1995 čj. 25 568/95-21
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
5. Třídní knihy dvojjazyčných tříd za školní rok 2002/2003
6. Třídní výkazy dvojjazyčných tříd
7. Školní řád na školní rok 2002/2003
8. Organizační řád na školní rok 2002/2003
9. Plán na školní rok 2002/2003
10. Týdenní plány na školní rok 2002/2003
11. Protokoly o maturitní zkoušce pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce za školní rok 2001/2002
12. Rozvrh hodin tříd a učitelů bilingvní sekce na školní rok 2002/2003
13. Vysvědčení o maturitní zkoušce pro bilingvní gymnázia
14. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2002/2003
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003
16. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2002/2003

17. Přehled úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na vysoké školy za školní roky 2000/2001, 2001/2002
18. Přehled realizovaných projektů od roku 1997 do roku 2002
19. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2001/2002
20. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 2002/2003-03-22
21. Dotazník pro ředitele
22. Dotazníky pro žáky
23. Statistické výkazy Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu, střední odborné škole, konzervatoři k 30. září 2001 a k 30. září 2002
24. Rozpočet přímých výdajů na rok 2002 (schválený rozpočet a jeho úpravy v průběhu roku 2002)
25. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2002
26. Vnitřní platový předpis platný v kontrolovaném období včetně kritérií pro stanovení výše osobních příplatků
27. Přehled o pedagogických pracovnících školy (bilingvní sekce) a jejich aktuální úvazky ve školním roce 2002/2003
28. Seznam zaměstnanců s částkou dodatečného osobního příplatku („Gymnázium Písek – osobní příplatek 2002 – dodatek“)
29. Mzdové listy zaměstnanců s osobními čísly 13900, 16900, 79100, 88000 a 91903 za rok 2002
30. Personální dokumentace (doklady o dosaženém vzdělání) učitelů, kteří vyučují vybrané předměty ve francouzském jazyce
31. Ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Generálním komisariátem pro mezinárodní vztahy Francouzského společenství Belgie o rozvoji česko-francouzských tříd a jejich činnosti v České republice (dále jen mezinárodní ujednání) ze dne 21. prosince 2000

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů česko-francouzské sekce, vyučovaných od třetího do šestého ročníku ve francouzském jazyce, je zajištěna učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí stanovenou právními předpisy. Vzhledem ke každoroční obměně belgických učitelů je koordinace při plánování učiva i vzájemná výměna zkušeností z pedagogické a didaktické oblasti mezi českými a belgickými učiteli nedostačující.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat kontrolovaný vzdělávací program, i když absence francouzských učebnic pro všechny sledované předměty a určení základní dostupné studijní literatury ztěžuje práci nejen žákům, ale i učitelům.

Kontrolovaná výuka probíhala podle platných učebních dokumentů. V jejím průběhu převažovala pozitiva nad negativy. Výuka francouzského jazyka na rozdíl od matematiky, fyziky a chemie postrádala aktivizační metody a formy práce. Veškerou výuku pozitivně ovlivňovaly psychohygienické podmínky, zejména pracovní tempo, přiměřené věku a vyspělosti žáků, a prostředí učeben. Nedostatky byly zjištěny v materiální podpoře výuky. Příkladné byly vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky. Žáci úspěšně zvládali výuku ve francouzském jazyce.

Výše normativně přidělených finančních prostředků státního rozpočtu připadající na jednoho žáka bilingvní třídy gymnázia není dostatečná vzhledem ke skutečným potřebám dvojjazyčného studia. Jeho vyšší finanční náročnost vyplývá především z potřeby personálního zabezpečení výuky s vyšším počtem dělených hodin francouzského jazyka a předmětů vyučovaných v tomto jazyce.

Také v oblasti ostatních neinvestičních výdajů se projevila vyšší finanční náročnost tohoto studijního oboru.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členové týmu	Mgr. Ludmila Schleissová	Mgr. Ludmila Schleissová v. r.
	Mgr. Petr Friebeľ	Mgr. Petr Friebeľ

Kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková

Ing. Eva Stachová

V Prostějově dne 11. dubna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. dubna 2003

Razítko

**Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu
Titul, jméno a příjmení**

Podpis

Mgr. Petr Pícha

Mgr. Petr Pícha

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-05-05	133 102/03-05013
Zřizovatel	2003-05-05	133 103/03-05013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.